

10-12 класи

На шляху до європейських цінностей

Година спілкування

10 клас

Світлана Бувальцева Всеволодівна

Мета: розвивати критичне мислення та потребу у самовизначенні; ознайомити учнів із цікавими фактами про Європу; формувати повагу до

демократичних цінностей, спільних для усіх народів-представників Західної цивілізації; надихати на відстоювання демократичних цінностей у повсякденному житті; формувати навички ведення конструктивного діалогу з опонентами.

Обладнання: комп'ютер, телевізор, робочі матеріали.

Хід години спілкування:

I. Організаційний момент

II. Оголошення теми та мети уроку

Сьогодні ми розпочнемо нашу розмову з обговорення вашого досвіду мандрівників. Ви зможете поділитися досвідом та знаннями, враженнями та спогадами з однокласниками.

Бесіда з учнями

- 1) Наскільки часто ви подорожуєте? Якою є тенденція у вашій родині? А чи мрієте про подорожі?
- 2) Чи є поміж нас ті, у чийх родинах уже скористалися перевагами безвізу? *(Безвізовий режим між Україною та Європейським союзом — статус, що дозволяє громадянам України вільно перетинати міждержавні кордони країн Європейського Союзу без попереднього звернення до посольства для отримання дозволу, починаючи з 11 червня 2017 року.)*
- 3) Якою є ваша якісна оцінка цієї події? (це добре; це погано; не визначився) *(опитування «Безвіз це – +; -; ?», результати фіксуються на дошці)*
- 4) Сьогодні ми будемо обговорювати тему «На шляху до європейських цінностей». *(Слайд 1)*

III. Актуалізація загальних знань та суб'єктного досвіду

Вихователь. Отож, Європа. Насамперед у більшості з нас це слово асоціюється з географією. Пригадаємо дещо. *(Слайд 2)*

Інформаційна довідка. Європа є третьою за кількістю населення частиною світу після Азії та Африки (729 млн осіб, 11 % населення Землі (2008 р.)).

Площа 10 523 000 км² (2 % площі Землі або 6,8 % суходолу), 44 незалежні країни, 6 залежних територій, 4 країни, що частково розташовані в Європі. Україна є найбільшою за площею країною Європи, Ватикан — найменшою. Найбільша висота пік Монблан (4807 м) — найвища вершина Альп і Європи (якщо не враховувати Ельбрус (5642 м) на Кавказі)

Проте сьогодні ми вживаємо слово «Європа» не лише як географічну назву, а часто у значенні культури, певних стандартів життя, геополітичного вибору.

Багато поколінь людей – народів, народностей, які населяють Європу упродовж багатьох років – століть йшли до ідеї об'єднання.

Риторичне питання. Заради чого?

Відповідь на це запитання кожний з вас повинен відшукати самостійно. Це як запитати вас, чому саме Оля-Коля ваш найближчий друг а Віталік-Оленка – просто приятель (-ка), з Олегом-Анею ви ворогуєте... Не варто думати, що між спільнотами чи суспільствами відбувається щось кардинально відмінне від того, що відбувається поміж окремих індивідів.

Проте чим більша кількість індивідів взаємодіє, тим складніше упорядковувати стосунки. Насамперед це стосується системи організації у державі.

Якщо я запитаю вас, у який спосіб має бути досягнуто суспільного порядку - мирним шляхом чи шляхом не мирним (тиск, репресії, убивства)?

Історія доводить, що жодна нація або група націй не може повністю досягнути своїх цілей через непослідовність та різноманітні конфлікти - між приватними і національними цілями, між внутрішніми та зовнішніми тощо. Проте, це не означає, що кожне наступне покоління повинне припинити пошуки шляхів вдосконалення. Самих себе, стосунків з рідними, з друзями, сусідами, однокласниками, співгромадянами, усім людством.

IV. Основний зміст роботи

1. **Перегляд відео** «Усі люди генетично дуже близькі»

2. **Обговорення відео.** Поняття «цінності»

- На вашу думку, люди, яких ви бачили на відео, більше схожі між собою чи, навпаки, дуже різні?
- Чи можемо ми сказати, що у них різні цінності?
- Як ви розумієте поняття «цінності»? *(Слайд 3)*

Цінності - різноманітні, бо кожна людина, сім'я, родина, нація, країна, регіон, культура, епоха... - різні.

Цінності - матеріальні, соціально-політичні, духовні.

Цінності - індивідуальні, групові або колективні, загальнонародні і загальнолюдські.

Індивідуальна цінність — це значимість предмета, явища, ідеї для конкретної людини.

Інформаційне повідомлення. *Світ цінностей різноманітний і практично невичерпний, як різноманітні і невичерпні потреби й інтереси людства. Класифікація цінностей залишається науковою проблемою. Єдиного підходу немає. Вважається, що найзагальнішою основою класифікації цінностей виступають: сфери громадського життя, носії цінностей, ієрархія цінностей. Основні сфери громадського життя розрізняють: матеріальні, соціально-політичні і духовні цінності. З погляду носія розрізняють: індивідуальні, групові або колективні, загальнонародні і загальнолюдські цінності. Особиста, або індивідуальна цінність — це цінна значимість предмета, явища, ідеї для конкретної людини. Особисті цінності визначаються схильностями, смаками, звичками, рівнем знань та інших індивідуальних особливостей людей.*

Групові цінності — це цінна значимість предметів, явищ, ідей для яких-небудь спільностей людей (класів, націй, трудових, військових колективів та ін). Групові цінності мають велике значення для життєдіяльності того або іншого колективу, згуртовуючи індивідів єдиними ціннісними орієнтаціями.

- Якщо йдеться про європейські цінності, то до яких з перелічених ви їх віднесли б? (Соціально-політичні: соціальне (лат. socialis — товариський, громадський), політика (від грец. πολιτική діяльність самоуправління у полісі (місто, держава), тобто «мистецтво управління» державою і суспільством) — діяльність з управління та керівництва суспільством на основі публічної влади.

3. Європейські демократичні цінності. *(Слайд 4)*

Демократія. Це такий спосіб управління державою, коли населення має можливість вільно обирати тих, хто ними управляє. Це свобода слова й вибору, але не вседозволеність. Свобода здійснюється в рамках закону, перед яким всі рівні.

Верховенство права. Вся діяльність в державі базується на законах, які всі мають виконувати. Суперечності й спори вирішуються також на основі норм і принципів, що містяться в законах, мирним шляхом.

Рівні умови для всіх. Це коли створені умови для всіх, хто бажає, незалежно від статі, віку, національності та віросповідання, вільно навчатися, працювати. Це повага до прав людини – право на життя, здоров'я, освіту, право обирати релігію й мову спілкування.

Побудова суспільства турботи й справедливості. Це «побудова системи соціального захисту», яка має захищати уразливих членів суспільства.

Повага до себе й інших складається з таких цінностей як терпимість, повага та взаєморозуміння.

Повага до етнічних і культурних особливостей.

Мир.

4. Бесіда

- Чи збігається деякі з ваших індивідуальних цінностей з тими, що декларуються європейським співтовариством? З якими саме і чому?
- Чи готове сучасне українське суспільство розділити загальноєвропейські демократичні цінності?
- З вибором якого напрямку розвитку суспільства це взаємопов'язано? (з демократичним, без корупції)

V. Підсумки уроку. Рефлексія

Бесіда

- Поділіться враженнями від того, що ви почули сьогодні.
- Висловіть побажання чи бачення перспектив для України, для вашого покоління, для вас самих єу питання наближення до Європи.
- **(Слайд 5).** Послухайте Гімн Євросоюзу. *(відео)* Поділіться емоціями, які викликає це музичний твір.